

§ 74

Dnr 00126/2020

Yttrande över Kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken SOU 2020:41

Sammanfattning

Arbetsmarknadsdepartementet har sänt ut utredningsförslaget avseende kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken och betänkandet *Kommuner som utförare av tjänster åt Arbetsförmedlingen – en analys av de rättsliga förutsättningarna (SOU 2020:41)* på remiss.

Utredningen har analyserat och bedömt om det är tillåtet för kommuner att leverera arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av och med ersättning från Arbetsförmedlingen inom nuvarande regelverk, samt om det är tillåtet att kommuner tillhandahåller arbetsmarknadspolitiska insatser under en avgränsad tid om tillhandahållandet annars är otillräckligt. Utredningen har även utrett och lämnat förslag för att tydliggöra kommunernas befogenheter och för att uppnå likvärdiga förutsättningar mellan kommuner och andra fristående aktörer. Utredningen har också bedömt konsekvenser av kommuners medverkan i arbetsmarknadspolitiken samt av utredningens förslag.

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig positiv till utredningens slutsatser och förslag. Det är emellertid viktigt att klargöra att utredningen inte fokuserar på hur samverkan kan bedrivas mellan kommunen och Arbetsförmedlingen inom det kommunala ansvarsområdet i ett system där den statliga arbetsmarknadspolitiken i huvudsak utförs av privata aktörer. Utredningen adresserar inte heller invånarnas behov av samordnade parallella insatser. Förvaltningen vill därför särskilt lyfta fram följande:

Det är svårt att förstå hur ett valfrihetssystem ska fungera för den målgrupp där kommunen har ett lagstadgat ansvar att planera för invånarens väg till självförsörjning och står för hela eller delar av ersättningen i form av ekonomiskt bistånd. Kommuners roll och ansvar vad gäller arbetsmarknadspolitiken lokalt för dessa grupper av arbetssökande behöver klargöras. Kostnaden för ekonomiskt bistånd är kommunal och den vanligaste orsaken till att en kommuninvånare uppbär ekonomiskt bistånd är arbetslöshet. Kommunen måste ha mandat att påverka kostnaderna för ekonomiskt bistånd eftersom både minskade kostnader och de ökade skatteintäkter som varje nytt arbetstillfälle innebär är helt nödvändiga för att klara välfärden framgent.

Att kommuner, enligt utredningen, har möjlighet att på uppdrag av och med ersättning från Arbetsförmedlingen vara leverantörer av arbetsmarknadspolitiska tjänster som upphandlats enligt LOU eller i valfrihetssystem enligt LOV riskerar att bli tungrott. Kommunen har redan ett ansvar för de personer som uppbär ekonomiskt bistånd. Det bör finnas möjlighet för kommunen att vara den sammanhållande aktören i dessa invånarens planering utan att för den skulle vara en upphandlad aktör.

Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att Arbetsförmedlingens reformering och systemet med fristående aktörer kan komma att innebära en utmaning för samverkan kring den enskilda Helsingborgaren. Särskilt när det finns behov av en hög grad av samverkan mellan exempelvis socialtjänst, utbildning, arbetsmarknadsinsatser, hälso- och sjukvård m.fl. kan mängden fristående aktörer, tidsavgränsade uppdrag och enskilda Helsingborgares byte av aktörer försvåra förutsättningarna för samverkan och leda till att processer måste ske sekventiellt och därför tar längre tid.

Förvaltningen vill också lyfta att statligt finansierade arbetsmarknadsinsatser behöver öka i omfattning för att fler arbetslösa Helsingborgare ska få stöd i sitt arbetsökande.

Slutligen vill arbetsmarknadsförvaltningen framhålla det positiva i att utredningen undanröjer frågetecken kring kommunernas kompetens och befogenheter vad gäller insatser inom arbetsmarknadsområdet men också betona vikten av att kommuners deltagande i arbetsmarknadspolitiken måste bygga på tillit, formella mandat och långsiktighet. Effekterna av de förändringar som görs måste vara att skattemedel används på det mest resurseffektiva sätt som är möjligt.

Arbetsmarknadsnämnden ingår inte som remissinstans för det aktuella betänkandet, men önskar att avge remissvar då betänkandet innehåller många principiellt viktiga frågor.

Ordförandens förslag

Jag instämmer i förvaltningens bedömning.

Ordförandens förslag till arbetsmarknadsnämnden är

att till Arbetsmarknadsdepartementet överlämna yttrande enligt upprättat förslag; samt

att förklara beslutet omedelbart justerat

Behandling av förslag/yrkanden

Ordföranden konstaterar att det bara finns ett förslag till beslut och finner att arbetsmarknadsnämnden beslutar i enlighet med ordförandens förslag.

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

att till Arbetsmarknadsdepartementet överlämna yttrande enligt upprättat förslag; samt

att förklara beslutet omedelbart justerat

Beslutet ska skickas till

Arbetsmarknadsdepartementet
